“Γιατί υποστήριζε άλλη ομάδα, γιατί ήταν αλλόθρησκος..”

του Βασίλη Καραπάνου

> *“Ξέρεις τι έχουν κάνει αυτοί στους δικούς μας ρε; Ξεχνιούνται αυτά; Μέχρι να σαπίσουν τα κόκκαλά τους θα τις χτυπάμε τις γαμιόλες. Να τους φιλήσουν οι μανούλες τους κρύους…”*

Και κάπως έτσι τελειώνει το παραμύθι. Ούτε τα παιδιά στην κερκίδα είναι η μόνη σου ελπίδα ούτε τίποτα. 19χρονος πιτσιρικάς νεκρός, μαχαιρωμένος γιατί υποστήριζε άλλη ομάδα. Ήταν αλλόθρησκος.

Είμαστε οι τελευταίοι που θα εντοπίσουμε απλά ανεγκέφαλους και αούγκανους στα γήπεδα. Η κουλτούρα των γηπέδων είναι τόσο πολυδιάστατη, όσο και η κοινωνία με τα μύρια όσα θέματά της. Το ποδόσφαιρο δεν είναι το όπιο του λαού, ούτε ένα μέρος για να ξεδίνουν τα αποβράσματα. Ενσαρκώνει τις αντιθέσεις και τις ιδιαιτερότητες των κοινωνιών μας. Είναι άθλημα λαϊκό, γιατί υποστηρίζεται από πολλούς ανθρώπους διαφορετικών καταβολών. Μακριά από μας αναλύσεις που μιλάνε για παραστρατημένη εργατική τάξη που αντί να εξεγείρεται, ξεκαβλώνει στο γήπεδο.

Σε κάθε κοινωνική κίνηση, όμως, τα πράγματα δεν προχωράνε πάντοτε μπροστά. Ούτε γίνεται μία όμορφη στιγμή στον αθλητισμό να ξεπλύνει την καφρίλα και την ντροπή. Για κάθε μία στιγμή αλληλεγγύης μεταξύ οπαδών, για κάθε μία κίνηση συμπόρευσης στο δρόμο ενάντια στην καταστολή, μετράμε δεκάδες στιγμές δυσωδίας τα τελευταία χρόνια. Για κάθε προσπάθεια να καταργηθούν τα αθλητικά ιδιώνυμα και να γίνει πάλι αυτονόητη η μετακίνηση οπαδών, έρχονται περιστατικά όπως ο θάνατος του οπαδού του ΑΡΗ για να θυμίσουν ότι δεν είμαστε για τίποτα.

Δεν είμαστε για τίποτα αν δεν ξεριζωθεί η σαπίλα από τα σπλάχνα των γηπέδων. Αν δεν αποφασίσουν οι πολλοί οπαδοί, να

ξεκάνουν το απόστημα που ριζώνει βαθιά στις κερκίδες, κάνει κουμάντα, νταραβέρια και πουλάει προστασία. Που μεγαλώνει γενιές πιτσιρικάδων για να καθαρίζονται με μαχαίρια, τσεκούρια και δρεπάνια, ή και με όπλα. Ή θα περιφρουρήσουμε τις κερκίδες μας ή θα κάνουν κουμάντο οι κανίβαλοι. Ή θα σοβαρευτούμε ή θα μας πάρουν παραμάζωμα τα ιδιώνυμα και το ποδόσφαιρο-εμπόρευμα. Ή θα κοπεί η παρανοϊκή βία ή θα μιλάμε για τα αγνά χρόνια σαν να είναι προπολεμικά παραμύθια. Ας το λάβουμε σοβαρά υπόψη ως άνθρωποι που αγαπάμε την μπάλα, την αλητεία, την φασαρία και την ομάδα μας. Ας κρατήσουμε ένα ρίγος από αυτά που νιώθουμε όταν την βλέπουμε στο γήπεδο και γι' αυτόν τον πιτσιρικά.

Ή θα τελειώσουν οι μαλακίες ή καλύτερα να πάμε σπίτια μας…

Για τον αντιφασισμό απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο αντιφασισμός

του Νώντα Σκυφτούλη

Αν και τα πράγματα έχουν πάρει το δρόμο τους ωστόσο καλό είναι να ακούγονται και οι διαφωνίες μας οι οποίες είναι και ιστορικές και συγκαιρινές. (Μιά κριτική και συνοπτική προσέγγιση για τις αστοχίες στη Σταυρούπολη).

Η στρατηγική της Αριστεράς απέναντι στο φασιστικό φαινόμενο από την εμφάνισή του μέχρι σήμερα υπήρξε μία και αυτή είναι η άσκηση πίεσης στο κράτος προκειμένου να αναλάβει δράση με τα δέοντα μέτρα προκειμένου να αντιμετωπισθεί αυτή την απειλή. Αν αυτή η στρατηγική πριν τον πόλεμο υπήρξε ολέθρια και έστρωσε το χαλί του θριάμβου στον φασισμό μετά τον βΠΠ απεδείχθη αρκούντως αποτελεσματική σε όλα τα πεδία και είναι ένας λόγος

να τη συνεχίσει. Ο άλλος λόγος είναι ότι ουδέποτε μπήκε στον κόπο να αναλύσει το φαινόμενο του φασισμού και αυτό όχι γιατί δεν είχε ικανούς ανθρώπους να το κάνουν αλλά γιατί ο μαρξιστικός ιστορικός υλισμός το είχε εξηγήσει πριν κάν εμφανιστεί. Ετσι μέσα απο τις ταξικές απλουστεύσεις του ιστορικού υλισμού και τα χονδροειδή ιδεολογήματα που οδηγούσαν σε πολιτικές θολούρας σε επίπεδο συμμαχιών και τακτικών δημιουργούσε μια σύγχυση υπερβαίνοντας τα όσα διαδραματίζονταν στον αισθητό κόσμο με τα τάγματα εφόδου να προετοιμάζουν την προέλαση τους. Ταυτόχρονα εμπόδισε τον αντιφασιστικό διαφωτισμό και εξακολουθεί να τον εμποδίσει μέχρι σήμερα. Εχοντας ορίσει το φασισμό σαν αυτο που ήθελε η ίδια η αριστερα να είναι ο φασισμός υπονόμευσε κάθε προσπάθεια αντιφασιστικής κουλτούρας. Ετσι το εθνοκράτος(εθνικισμός) ο ρατσισμός(κρατική κατάσταση εξαίρεσης) ο αντισημιτισμός η βία και η θανατοπολιτική τα βασικά θεμέλια του φασισμού είναι ένα άγνωστο πεδίο κριτικής για την αριστερά πριν και μετά τον πόλεμο και σίγουρα δεν υπάρχουν καν στην γενικότερη κουλτούρα της κριτικής της. Ήρθε και η δεκαετία του σαράντα όπου έθαψε κάθε προσδοκία κριτικής στα φασιστικά ιδεολογήματα αφού ο φασισμός μπήκε παντού και ο αντικατοχικός και αντικατακτητικος αγώνας ήταν πλέον προταιρεότητα. Τα βασικά λοιπόν ιδεολογήματα του φασισμού έμειναν άθικτα μέχρι σήμερα.

Ένα βασικό σημείο ας πούμε πάνω στον τρόπο πραγματοποίησης των σκοπών είναι η βία που χρησιμοποιείται σαν πολιτικό εργαλείο. Για το φασισμό είναι πρωτογενής συνθήκη διότι αρχίζει και τελειώνει με αυτήν. Πρώτα γεννήθηκαν τα freikorps μετά κατασκευάστηκαν τα φασιστικά κόμματα για να ολοκληρώσουν πάλι με τον πόλεμο και το Άουσβιτς. Γι’ αυτό η φασιστική βία είναι ωμή και άμεση και αποτελεί το οξυγόνο τους και είναι αυτή που έδωσε νόημα στην Αντίδραση το 1918 στη Γερμανία για να καθιερωθεί μόνιμα και σταθερά. Όταν ο Τέλμαν και οι Σοσιαλδημοκράτες δημιούργησαν τις πολιτοφυλακές ήταν για να αμυνθούν και όχι να προξενήσουν εμφύλιο-πράγμα που θα είχα αποτρέψει πολλά πράγματα- αλλά τα τάγματα εφόδου ήδη αριθμούσαν μερικά εκατομμύρια και ήταν πλέον αργά.

Η επανάσταση και ο κομμουνισμός εμφανίστηκαν σε πρώτο χρόνο και διεκδίκησαν την εξουσία και στις κατάλληλες συνθήκες την κατέκτησαν επικρατώντας και στο πεδίο του εμφυλίου πολέμου. Η αντίδραση και ο φασισμός εμφανίζονται σε δεύτερο χρόνο για να εμποδίσουν και να συντρίψουν κάθε πολιτική αντικαθεστωτική δραστηριότητα. Ο φασισμός μελέτησε πολύ βαθιά τον κομμουνισμό υπέκλεψε όχι μόνο αρκετά ιδεολογικά προτάγματα αλλά πολλά πράγματα από την τακτική. Και η ιστορία πλούσια σε συμπεράσματα που στην στην προκειμένη περίπτωση απέδειξε ότι ο φασισμός έκανε περίπατο τόσο θριαμβευτικό που η εξόντωση του κομμουνισμού να θεωρείται πρόσχημα μιας και τον κατέστειλε σε ελάχιστο χρόνο για να του μείνει απεριόριστος χρόνος για τα Άουσβιτς και για τον επεκτατικό πόλεμο καταστρέφοντας τον κόσμο. Ακόμη και σήμερα ο νεοφασισμός κατέχει το προνόμιο του αιφνιδιασμού και αυτό λόγω της ελλειμματική αριστερής μαρξιστικής αφαίρεση που μένει σταθερή και αμετάβλητη για όλες τις ερμηνείες του αισθητού κόσμου απο καταβολής κόσμου. Για παράδειγμα το μακεδονικό καθώς και το αντιεμβολιαστικό δύο στερεότυπα που παράγουν φασισμού η αριστερά όχι μόνο δεν τα απάντησε ευθυτενώς αλλά ρωγματώθηκε η ίδια από αυτά όπως έπαθε και με τα στερεότυπα του αντισημιτισμού και του ρατσισμού παλαιότερα χωρίς να τα έχει επιλύσει ακόμη μέχρι σήμερα..

Άλλο αντιμετωπίζω τη φασιστική απειλή και άλλο αντιμετωπίζω τον ίδιο τον φασισμό

Η παρέμβαση των φοιτητών στη Σταυρούπολη είχε τις αντιφάσεις ή μάλλον τις ιστορικές ανεπάρκειες και τις αμφισημίες της αριστεράς ως προς τον αντιφασισμό. Ήταν μια δρομική παρέμβαση άμεσης δράσης φαινομενικά η οποία κατέληξε σε φιάσκο επαναλαμβανόμενο. Την κατάσταση έσωσε η άλλη τακτική η εκτός δρόμου η κοινοβουλευτική και η πίεση στο κράτος. Το αποτέλεσμα της παρέμβασης ήταν να πετύχει η πίεση προς το κράτος να ξαναλειτουργήσουν οι μηχανισμοί αντιμετώπισης του φασιστικού φαινομένου και αυτό δεν μας στενοχωρεί καθόλου. Αλλά απο την άλλη με την δρομική ήττα της παρέμβασης το αποτέλεσμα ήταν να ενθαρρυνθούν οι φασιστικές γκρούπες σε όλη τη χώρα με σύνθημα

Σταυρούπολη παντού. Μια γνήσια αυτοκριτική είναι αναγκαία που σημαίνει ταυτόχρονα και αλλαγή στάσης απέναντι στο φασισμό στο δρόμο. Παρόλο που η χρυσή αυγή είναι στη φυλακή και έχει διαλυθεί οργανωτικά δε σημαίνει ότι ο φασισμός έσβησε. Δε φτάνει με άλλα λόγια να βγάλει το κράτος εκτός νόμου τους φασίστες για να σβήσει ο φασισμός διότι αυτές οι **τακτικές δεν είναι αντιφασισμός αλλά αντιμετώπιση της απειλής του και όχι της ουσίας του**. Πέρασαν τόσα χρόνια ήρθαν τόσες ευκαιρίες και δυστυχώς ο φασισμός συνεχίζει να έρπεται χωρίς να τον ερμηνεύσουμε και να τον ορίσουμε προκειμένου να τον αποδιοργανώσουμε. Ας προσθέσουμε ότι σε κάθε αναζωπύρωση του φασισμού η αριστερή εξήγηση είναι η προσφιλής οικονομική κρίση η οποία άλλοτε ευθύνεται για την ριζοσπαστικοποίηση και άλλοτε για την συντηρητικοποίηση και αυτό έτσι το λένε χωρίς να το πολυπιστεύουν.

Φυσικά και εννοείται ότι τα δικαστήρια για φόνους ξυλοδαρμούς εμπρησμούς κοινωνικών κέντρων και άλλων παρόμοιων καταστάσεων όχι μόνο δεν μας αφήνουν αδιάφορους αλλά και συμμέτοχους σε όλες αυτές τις διαδικασίες. Το πρόβλημα που συζητάμε εδώ είναι ο δρόμος και η εδαφικοποίηση και εκεί αν είμαστε άστοχοι μπορεί να φέρουν τα αντίθετα αποτελέσματα. Τέτοια άστοχη παρέμβαση ήταν και η Σταυρούπολη.

Τα ΕΠΑΛ αντιμετωπίζονται με τα ΕΠΑΛ

Αυτή τη στιγμή η χρυσή αυγή είναι τελειωμένη πολιτικά και κυρίως οργανωτικά. Αμέσως μετά την διάλυσή της και την φυλάκιση της ηγεσίας της άρχισαν να παράγονται νεοσύστατες ομάδες νέων νεοναζιστικού προσανατολισμού όσο αφορά την τακτική αλλά με πιο ραφιναρισμένα ιδεολογικά χαρακτηριστικά που να παράγουν λιγότερη παραδοσιακή ιδεολογία και περισσότερο εθνικισμό του αισθητού. Ήθελαν να αποφύγουν το εγκληματικό λάθος της χρυσής αυγής όπου με την παροιμιώδη ωμότητα διακήρυττε έργω λόγω την ιστορική της συνέχεια με τον χιτλερισμό και τα τάγματα εφόδου. Συσπειρώθηκαν σε ολιγομελείς ομάδες και μέσα απο ένα άτυπο δίκτυο επικοινωνίας παρέμβαιναν κυρίως στους τοίχους με συνθήματα αλλά οργάνωναν ανάλογα με

τις δυνατότητες τους την “αυτοάμυνά” τους αλλά και τη δυνατότητα να επιτεθούν όπου και όταν τους παίρνει. Ανθρωπολογικά είναι νέοι τελευταίων τάξεων του λυκείου επαλ που δεν θα γίνουν φοιτητές από υποβαθμισμένες συνοικίες της Αθήνας. Εκεί βρίσκεται και το όποιο υποκείμενό τους.

Τώρα όμως πρέπει να πούμε και μια αλήθεια. Ο χώρος των συγκεκριμένων σχολείων έχει ένα δικό του modus vivendi όπου τα ναρκωτικά για παράδειγμα είναι ενταγμένα σε αυτό τον τρόπο ζωής. Οταν λέμε ναρκωτικά δεν εννοούμε ασφαλώς το τσιγάρο αλλά πολύ σκληρότερα εξαιρουμένης της ηρωίνης. Το γράφουμε αυτό για να γνωρίζουμε ότι όταν πάμε έξω από σχολείο δεν θα βρούμε τίποτα μαθητούδια άμαθα αλλά αποφασισμένα άτομα. Οι μαθητές των γενικών λυκείων θα έχουν τις εμπειρίες τους από τους αντίστοιχους των τεχνικών που οι γονείς τους ανησυχούσαν μη τυχόν και συνορεύουν τα σχολεία. Αντιλαμβάνεστε ότι αντιφασιστική προπαγάνδα σε αυτο το χώρο δεν μπορούν να κάνουν ούτε οι διευθυντές ούτε οι γονείς ούτε οι καθηγητές ούτε οι αυριανοί δικηγόροι μηχανικοί κλπ. Είναι σαν να βάλουμε την εκκλησία και την αστυνομία να κάνει κύρηγμα ενάντια στα ναρκωτικά που το σίγουρο αποτέλεσμασμα θα είναι η αύξηση της διακίνησης. Οι παρέες και οι αντιφάδες του επαλ θα τα καταφέρουν καλύτερα.

Στις γειτονιές δόθηκε και δίνεται η απάντηση σε αυτόν τον διάχυτο πλέον φασισμό από εκείνους που όφειλαν, μπορούσαν αλλά και τους αντιστοιχούσε τέλος πάντων. Οι αντιφασιστικές μεταμεσονύκτιες βόλτες οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις ήταν αποτελεσματικές και έστελναν σήμα ότι η νύχτα και ο δρόμος εξακολουθούν να έχουν κινδύνους για τους νεοναζί και τις ποικιλώνυμες πλέον παρέες τους. Αλλά και ως προς τη διαχείριση αυτού του αντιφασισμού χρειάζονται διορθωτικές κινήσεις. Μία κίνηση είναι να αποφεύγουμε να λειτουργούμε με βάση το γενικότερο κλίμα της αντιφασιστικής νομιμοποίησης και νομιμότητας. Ας αποφεύγουμε επίσης την επιδίωξη της πολιτικής υπεραξίας και την προβολή της δράσης . Μια άλλη διορθωτική κίνηση είναι η ενδελέχεια στην έρευνα πριν και μετά των

δράσεων. Όπως όμως και νάχουν τα πράγματα η πολιτική και ιδεολογική αποδιοργάνωση του φασισμού πρέπει να είναι η προτεραιότητα και αυτή δεν μπορεί να είναι μόνο ιστορική αλλά και να καλύπτει τα σημερινά ζητήματα που αντλεί ο φασισμός. Τελειώνοντας να πούμε οτι ο ηρωικός αντιφασισμός της δεκαετίας του 40 έχει εξαντλήσει τα όριά του. Ούτε το εαμ-ελας πρόκειται να επανιδρυθεί ούτε η πηγάδα του Μελιγαλά να ξαναλειτουργήσει. Παρά μόνο το ευθυτενές αντιφασιστικό βέλος να καρφωθεί στην καρδιά του κτήνους. Αυτό μπορεί να γίνει και θα γίνει.

Ένας Λιβορνέζος working class συγγραφέας στα Γιάννενα | Το Περιοδικό Βαβυλωνία στο ίδιο τραπέζι με τον Αλμπέρτο Προυνέτι για τον Αμίαντο και τα 108 μέτρα

του Βασίλη Καραπάνου

Σήμερα εν έτει 2021, στην πραγματικότητα όμως εδώ και αρκετές δεκαετίες, μιλάμε για μετανεωτερικότητα, για τη ρευστοποίηση των υποκειμένων αλλά και της αντίληψης περί των πραγμάτων. Μιλάμε για προσωποποίηση και εξατομίκευση, στα όρια της πλήρους αποδόμησης του κοινωνικού, μιλάμε για διάψευση των μεγάλων αφηγήσεων και βεβαιοτήτων, μιλάμε ίσως και για μια σχετικοποίηση των όρων ύπαρξης και των όρων συγκρότησης των κοινωνιών μας. Σε αδρές γραμμές και χωρίς φυσικά να μπορεί να εξαντληθεί το ζήτημα εντός του παρόντος σημειώματος, αυτή είναι η μεταμοντέρνα αφήγηση που διαπερνά κάθετα τον δυτικό

κόσμο, τουλάχιστον, που φιλοδοξεί να αποκαθηλώσει κάθε συλλογική αντίληψη –έξω από αυτήν– για την κοινωνική συγκρότηση, την πάλη μεταξύ καταπιεστών και καταπιεζόμενων κι ένα κάπως αυστηρό πλαίσιο που απαιτεί από τον άνθρωπο ευθύνη, προσπάθεια, συνεισφορά. Άτομα εναντίον Κοινωνίας είναι το μότο• ένα άνευρο, άοσμο και αδιάφορο σύμπλεγμα οντοτήτων με διευρυμένες καταναλωτικές συνήθειες, που εργάζεται ελαστικά, ζει ελαστικά, αγχώνεται πολύ και παθιάζεται λίγο.

Και όλα τα παραπάνω είναι μια εικόνα που δεν περιγράφει ο Αλμπέρτο Προυνέτι στα βιβλία του, ή για την ακρίβεια είναι μία εικόνα που διαπερνά ως αρνητική αντανάκλαση τις ιστορίες του• ιστορίες ανθρώπων που παθιάζονται, ζουν, συνεισφέρουν και κυρίως αντικατοπτρίζουν τις πτυχές μία ζωής που διαπνέεται από το αίσθημα του συνανήκειν.

Ένας πολύ κεντρικός άξονας των βιβλίων του συγγραφέα είναι η έννοια Κεφάλαιο, είτε αφορά τις παραγωγικές σχέσεις είτε την παλιά βιομηχανική εργατική τάξη είτε τον σύγχρονο πρεκάριο, επισφαλώς και ανασφαλώς εργαζόμενο· το Κεφάλαιο ως σχέση που διαπερνά συνολικά τη ζωή και με το οποίο καθημερινά βρίσκονται αντιμέτωποι οι ήρωες της εργατικής τάξης, ο καθημερινός απλός κόσμος που δέχεται και την περισσότερη βία των ακραίων ανισοτήτων.

Ο συγγραφέας περιγράφει διεξοδικά αυτή τη συνθήκη, ένα τόλμημα δύσκολο καθότι δένει την αφήγηση των πρωταγωνιστών του με τη σχέση Κεφάλαιο, με ιστορικές αναφορές που ξεκινούν από τη ραγδαία οικονομική μεγέθυνση των πρώτων μεταπολεμικών χρόνων και φτάνουν μέχρι την αποβιομηχάνιση της Ευρώπης και τη μετατροπή –ειδικά των χωρών του Νότου– σε μονοποικιλιακές ζώνες παραγωγής υπηρεσιών (κυρίως τουριστικού ενδιαφέροντος).

Τα βιβλία του ισορροπούν εξαιρετικά αφενός ανάμεσα στο χιούμορ και το ευτράπελο της ζωής των απλών ανθρώπων κι αφετέρου στη μοναξιά και τον θάνατο που προκαλεί ο Καπιταλισμός. Ο συγγραφέας, όμως, δεν είναι ένας κυνικός αφηγητής της έρημης και κενής περιεχομένου ζωής. Δεν λέει έτσι απλά *«η ζωή είναι*

σκατά», δεν περιγράφει την αρνητική διάσταση αυτής της πραγματικότητας που ζει με ωμό ρεαλισμό, κάνοντάς την να φαντάζει ως τη μόνη θετική που μπορεί να υπάρξει τελικά. Αντίθετα, δίνει διέξοδο στη συλλογική οργάνωση, τον ενδιαφέρει η ταξική αλληλεγγύη, η συγκρότηση των λαϊκών ανθρώπων, τα ήθη, τα έθιμα, η παράδοσή τους. Αποζητά την ανατροπή των σημερινών συνθηκών, βρίσκει στα ιδεώδη των ανθρώπων που ακόμα αντιστέκονται την –άλλοτε συνειδητή κι άλλοτε όχι– ύπαρξη το πρόπλασμα μίας άλλης κοινωνίας δικαιοσύνης, ισότητας και αλληλεγγύης.

Στα *108 μέτρα*, βιβλίο που εκδόθηκε το Δεκέμβρη του 2020 από τις *εκδόσεις Απρόβλεπτες,* «το οπισθόφυλλο μας το ξεκαθαρίζει. Δεν έχουμε να κάνουμε με ακόμα μία brain drain ιστορία, αλλά με την ιστορία ενός τσούρμου σύγχρονων επισφαλώς εργαζόμενων, συχνά ανασφάλιστων και φυσικά υποαμειβόμενων, από όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη, με πτυχία ή χωρίς, που βρέθηκαν στην σύγχρονη Αγγλία να δουλεύουν σε μικροσκοπικές κουζίνες, σε καμπινέδες σε mall, σε ψευτοϊταλικά εστιατόρια.

Και δεν είναι brain drain η ιστορία, διότι ο συγγραφέας δεν «κλαίει» γοερά γιατί το εξωτερικό μας παίρνει τα καλύτερα μυαλά, τους επιστήμονές μας, τους μελλοντικούς ηγέτες μας. Δεν τρέφει αυταπάτες, ούτε ζητάει ελεημοσύνη. Ο ίδιος, μιλώντας στο πρώτο πρόσωπο, διηγείται την ιστορία του. Γιος εργατικής οικογένειας του Πιομπίνο, μίας πόλης στην επαρχία του Λιβόρνο στην Τοσκάνη της Ιταλίας, που φημιζόταν για τη χαλυβουργία της και τους μεταλλεργάτες της, αποφασίζει να δοκιμάσει την τύχη του στην Αγγλία, αφού σπούδασε στην Ιταλία, διαταράσσοντας έτσι την σχεδόν νομοτελειακή κατάληξη όλων των εργατόπαιδων της περιοχής του που γίνονται εργάτες.

Οπλισμένος με μπόλικη εργατική περηφάνια, αξιοπρέπεια και τον δεκάλογο της εργατικής αλληλεγγύης «Δεν γλείφουμε το αφεντικό, δεν ρουφιανεύουμε, όταν σε χαιρετάει κυριλές πήγαινε τοίχο-τοίχο κλπ», πάει στην γηραιά αλβιώνα, την περήφανη γη των βασιλιάδων, των αριστοκρατών και της Μάργκαρετ Θάτσερ, της σιδηράς κυρίας, για να συναντήσει την αδιαφορία, τις πόρτες

κλειστές, τον ρατσισμό και μία κοινωνία υπό εξαφάνιση, η οποία έχει υποστεί δεκαετίες νεοφιλελεύθερου πειραματισμού και κατάρρευσης του κοινωνικού ιστού. Συναντάει, όμως κι ένα απίθανο τσούρμο παλαβών σύγχρονων working class heroes, με τους οποίους θα δουλέψει σε διάφορες απίθανες δουλειές, αυτές που κάνουν όσοι συμπληρώνουν εισόδημα, όσοι είναι μετανάστες και δεν έχουν επιλογές ή όσοι απλά απαρτίζουν την λεγόμενη underclass, η οποία πηγαίνει από επίδομα σε επίδομα και από κωλοδουλειά σε κωλοδουλειά.

Την αλληλεγγύη και την ανθρωπιά την συναντάει σε αυτό το τσούρμο, το οποίο δεν ρουφιανεύει, αλλά σπάει πλάκα με την σκατένια συμπεριφορά των αφεντικών, δεν μπορεί όμως και να οργανωθεί, να αντισταθεί στις αυθαιρεσίες τους. Απλά μαζεύει τα μπογαλάκια του και πάει παρακάτω.

Ο συγγραφέας, δένει με μαεστρία, γρήγορο ρυθμό και φοβερό χιούμορ αυτήν την ιστορία. Διαπερνά την σύγχρονη οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα της Ευρώπης με απαράμιλλη δεξιοτεχνία, θίγοντας θέματα δύσκολα και απαιτητικά, όπως η αποβιομηχανοποίηση, ο νεοφιλελευθερισμός, η ανεργία, η επισφάλεια, η έλλειψη σοβαρής και δίκαιης παραγωγικής συγκρότησης. Όμως, τα καταφέρνει γιατί μιλάει με τη σιγουριά αυτού που τα έχει βιώσει όλα στο πετσί του, με την τρυφερότητα που αναλογεί στους ανθρώπους της τάξης του, αλλά και με την αυστηρότητα που αναλογεί στην ανάλωση της υπερκινητικότητάς τους στο ξύλο, το αλκοόλ και την μικροπαραβατικότητα.

108 μέτρα είναι οι σιδηροτροχιές, οι ράγες των σιδηροδρόμων που έφτιαχναν οι βιομηχανίες της ιδιαίτερης πατρίδας του. 3 μέτρα μεγαλύτερες από το μήκος του Ολντ Τράφορντ, λέει. Συμβολίζουν την εργατική περηφάνια και το μεράκι της δουλειάς, την γενιά του πατέρα του και των προγόνων του που έφαγαν τα λυσσακά τους για μια καλύτερη και αξιοπρεπή ζωή μέσα στις γιγάντιες – και επιβλαβείς – βιομηχανίες, φτιάχνοντας μεταξύ άλλων τις ράγες, πάνω στις οποίες μια μέρα θα ταξίδευαν τα παιδιά τους. Συμβολίζουν τη φυγή ή και την επιστροφή, αφού τις κοιτάς από όποια μεριά θέλεις, των ανθρώπων εκείνων όπως

αυτός, που αναζήτησαν μία καλύτερη μοίρα, που ονειρεύτηκαν μία ζωή άξια να βιωθεί και σκόνταψαν πάνω στο μακάβριο, δύσοσμο και άπληστο τέρας του Κεφαλαίου ή όπως θα έλεγε και ο Τζιμάκος «…στις ράγες και στις φλέβες μου το στρίγκλισμα των φρένων».

Το βιβλίο πρέπει να διαβαστεί οπωσδήποτε. Μπόνους το πολύ κουλ εξώφυλλο, το μείγμα ιταλικού και βρετανικού χιούμορ του συγγραφέα, οι πολύ ενδιαφέρουσες περιγραφές της δικής του Ιταλίας, οι άπειρες αναφορές στο ποδόσφαιρο, το παλιό το ορθόδοξο το ερασιτεχνικό, οι επίσης άπειρες αναφορές σε λογοτεχνία και μουσική, στοιχεία που κάνουν τα «108 μέτρα», μία απόλαυση χωρίς τελειωμό…»

Ο *«Αμίαντος»,* το πρώτο χρονολογικά βιβλίο του συγγραφέα, που εκδόθηκε το Σεπτέμβρη του 2021 από τις εκδόσεις *Ακυβέρνητες Πολιτείες,* θίγει παρόμοια θέματα. Πολλά στοιχεία των παραπάνω (*στα 108 μέτρα*) περιγραφών μοιάζουν. Όμως, ο *Αμίαντος* περισσότερο από τα *108 μέτρα* επιδίδεται και σε μία συστηματική και βίαιη αφύπνιση όσων τον διαβάζουν. Ο *Αμίαντος* δεν είναι μυθιστόρημα με τη στενή έννοια. Είναι βιογραφία, χρονογράφημα, ίσως και ευσύνοπτη ιστορία των εργατών και εργατριών της περιοχής της Ιταλίας από την οποία κατάγεται ο Προυνέτι.

Είναι, επίσης, η τρυφερή ιστορία ενός γιου που παρατηρεί και ανασυνθέτει τον πατέρα του, τις from father to son στιγμές τους. Είναι μία ιστορία γραμμένη άλλοτε με τα μάτια ενός παιδιού, που θαυμάζει τον μπαμπά του και οι ήρωές του είναι εργάτες, και άλλοτε ενός ανθρώπου που με την κριτική σκέψη και τη διαύγεια μίας μεγαλύτερης ηλικίας ανασυνθέτει και ανατέμνει την εργατική ζωή στα μέρη του και όλα εκείνα τα στοιχεία που διαμόρφωσαν και το δικό του χαρακτήρα. Αυτή η εναλλαγή των αναμνήσεων και των σκέψεων είναι ένα πολύ δύσκολο μείγμα, το οποίο επιτυγχάνει ο συγγραφές υπέροχα.

Ο *Αμίαντος* είναι και ένα παρατηρητήριο εργοδοτικών αυθαιρεσιών και καπιταλιστικών εγκλημάτων. Τα τεκμήρια που καταγράφονται αφορούν ονόματα ισχυρών παικτών της ιταλικής βιομηχανίας. Αν θέλετε να μάθετε τον δολοφόνο, μην ψάχνετε ανάμεσα στους

προσκεκλημένους της δεξίωσης• ο δολοφόνος των εργατών βρίσκεται στατικός, αιώνιος και απειλητικός στο κοντινότερο εργοτάξιο ξερνώντας ουσίες που διαλύονται αργά, βασανιστικά και κάπως ανεπαίσθητα μέσα στα εργατικά σώματα.

Το βιβλίο περιγράφει με συναισθηματική ένταση τη ζωή του συγγραφέα, πάντοτε σε σχέση με αυτήν του πατέρα του και των άλλων εργατών που έζησαν την ίδια περίοδο. Δεν είναι, όμως, ρομάντζο, δεν λέει *«κάθε πέρσι και καλύτερα».* Για τον απλούστατο λόγο ότι ο συγγραφέας δεν χάνει ποτέ τον στόχο του. Το Κεφάλαιο και ο Καπιταλισμός σκοτώνουν, διαλύουν και τσακίζουν τα κόκαλα των υποτελών και ρυπαίνουν πόλεις και υδροφόρο ορίζοντα, θυμίζοντας τον *εφιάλτη της Περσεφόνης* του Μάνου Χατζιδάκι. Κανένας ρομαντισμός ή νοσταλγία, λοιπόν. Αντίθετα, συναισθηματισμός και τρυφερότητα, σεβασμός και χρονική ανασύνθεση των πεπραγμένων των δικών του ανθρώπων, αυτών που τον έκαναν αυτό που είναι σήμερα.

Το βιβλίο αυτό, όπως και τα *108 μέτρα* βέβαια, είναι ένα βιβλίο που εκ πρώτης όψεως φαίνεται προσωπικό• αφήγηση για ένα υποκείμενο και τη ζωή του. Κι όμως, ο συγγραφέας αφηγείται την ιστορία της εργατικής ιστορίας της περιοχής του. Μιλάει με πλήρη συνείδηση πως ό,τι γράφει δεν αφορά μόνο τον ίδιο και την οικογένειά του, αλλά ένα ολόκληρο εργατικό σύμπαν. Για τη μετάλλαξη μίας τάξης και τα βάσανά της μέσα στο πέρασμα των δεκαετιών και των αιώνων• για τη λαϊκή της κουλτούρα και τους συλλογικούς της μύθους.

Η πραγματικότητα των ιστοριών του Προυνέτι και των ανθρώπων του έρχεται σε πλήρη ρήξη με τη σύγχρονη κοινωνία του μη νοήματος και της έλλειψης ουσίας. Απαιτεί αποκατάσταση, κριτική σκέψη, αναγνώριση της ιστορίας των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που τη διέτρεξαν, αλλά και το ξεπέρασμά της, την ανατροπή της. Δεν αυτοπαγιδεύεται και δεν μεμψιμοιρεί. Ψάχνει, αφουγκράζεται με οργή, πάθος και σφιγμένα δόντια τους τρόπους και τους όρους για να πάρουμε *Εμείς* σήμερα-αύριο τη ζωή στα χέρια μας, για τους νεκρούς μας, για όσους και όσες βασανίστηκαν στα κάτεργα της μισθωτής σκλαβιάς.

Για ένα *Εμείς* συλλογικό απέναντι σε ένα *Εγώ* κενό, κούφιο και σε πλήρη αποσύνθεση.

Γίνεται η Μουσική κι ο Στίχος, Όσο και ο Μίκης της, καθεστωτική; Γίνεται!

του Μπάμπη Βλάχου *

Αναθέτοντας ο Μίκης την ταφή του στους δυο πιο κραταιούς στον χρόνο (και τη λειτουργική ψευδαπάτη) θεσμούς της χώρας, το ΚΚΕ και την Εκκλησία, ήξερε… Ζήτησε για κατευόδιο μηχανές που να διαπερνούν η μία την άλλη ώστε να μας κάνουνε περίπου το ίδιο – ας "αντιμάχονται"… [Δεν θα υπήρχε μαζική προσχώρηση κάποτε του νεοέλληνα στον κομμουνισμό χωρίς τη ριζωμένη Ορθοδοξία, κι αλλού έγινε αυτό – δεν θα υπήρχε στο ξεκίνημά της Ορθοδοξία χωρίς τον κολλεκτιβισμό των πρωτοχριστιανών]… Ίσως γιατί ανήκε σε μια άλλη εποχή – άλλης κοινότητας■ όχι της διαδικτυακής. Που ίσως αυτή να νοσταλγούν οι θαυμαστές του, τιμώντας -δικαίως αναμφίβολα- τον ίδιο.

Πράγματι, ενόσω στη Μεταπολίτευση, ο όντως σπουδαίος αυτός νεκρός -εξεγερμένος μέχρι τα '70 παρότι περήφανος κοινοβουλευτικός-, σε κάθε μεγάλη ταραχώδη ευκαιρία αντέτασσε ανέλπιστα/συχνά το καθεστωτικό του κύρος, ακόμη και ως φίλος και συμπορευτής των πιο αχρείων πρωθυπουργών και κομμάτων της χώρας (ακόμη και ως αιρετικός αλλά του καθεστώτος), τα σάουντράκ του πρωταγωνιστούσαν: Στις αλητείες του Πασόκ και στην κατασταλτική/επαγγελματική ποδηγέτηση των κοινωνικών αγώνων από το ΚΚΕ, στον υπερπατριωτισμό της Δεξιάς και της Ακροδεξιάς και στο όνομα της "Ενότητας" του Έθνους πάντοτε■ που οι περισσότεροι γνωρίζουμε ότι ακόμα και στα χαρτιά, ακόμα

και έμπλεοι μιας ξέχειλης συγκίνησης, στήνεται πάντοτε εναντίον σου.

Ναι αλλά «φταίει» ο πρωταγωνιστής/νεκρός για αυτό; Δεν ήτανε μοναδική και αξεπέραστη η τέχνη του;
Και ήταν και είναι. Πρωτόγνωρα συμφωνική και λαϊκή…
Φαίνεται όμως πως τα Δήμου Έργα (κι ο δημιουργός τους), κι αυτό που λέγαμε κάποτε Τέχνη-τον υπάλληλό της καλλιτέχνη-και τη μεγάλη αυτή μεταπολιτευτική βιομηχανία της χώρας Πολιτισμό (χάρις εν πολλοίς στον Μίκη – και παρότι αναμφίβολα πιο ανθρώπινη από άλλες αλλά και πιο συστημική), ο «πολιτισμός» μας εύκολα τα υποβιβάζει σε προϊόντα, υποταγμένα (και ας υπάρχουν συνήθως εκτός "καλλιτεχνίας" και τα προσωρινώς ανυπότακτα), εύκολα τη μετατρέπει σε ακίνδυνη έως υπόδουλη▪ ακόμη και σε "ιερό" προϊόν-"σκουπίδι".
Συνήθως με κομματικές γιορτές επετείους και κυβερνητικές παράτες, με προκάτ γλεντοκοπήματα νυχτερινών και μη καταστημάτων – και με το εκάστοτε "χαλί" στη δικαιολογημένα αταίριαστη εθνική "ταυτότητα".
Που μάλλον τείνει να γίνει και η κατεξοχήν αποστολή αυτής της μουσικής, ευνουχισμένη – ακόμα και της ποιήσεως; ▪ ιδίως αν την επεκτείνεις σε μία εκ των πραγμάτων ιδιοτελή παιδεία.
Μουσική βέβαια που θα συνεχίσει να τραγουδιέται επίσημα, ώστε να ανήκει ως υπηρεσιακή, υποταγμένη και κατ' εξαίρεση, στον "λαό" της! Εσωτερικευμένη. Φτάνει να απουσιάζει, να έπεσε στον δρόμο, το υψηλό της τόλμημα: η αντικαθεστωτική Ελευθερία.

Σύμπαν αριστερό δηλαδή-αρμονικά δεξιό-και εθνο/Κρατικά καθαγιασμένο – όλα να πηγαίνουν ρολόι. Να το κουρδίζουν οι περιώνυμοι αληταράδες -ουκ ολίγοι- θαυμαστές σου. Και βέβαια η πρώτη γραμμή στην κηδεία σου.

–

Έρμε Μίκη, ακόμα και εσύ υπήρξες πιο αθώος απ' τη μουσική σου! Ακόμα και από τον "αθώο" λαό που σε θαυμάζει.

* Τελευταίο του βιβλίο: «Ομόκεντρα και Εφαπτόμενα», εκδ. Βιβλιοπέλαγος

Editorial – Ο εμφύλιος και η κατάσταση αναμονής

Ο εμφύλιος πόλεμος είναι ένα σταθερό ενδεχόμενο σαν αποτέλεσμα της συμμετοχής του ανθρώπου στο δημόσιο χώρο. Εμφυλιοπολεμικές πολώσεις τα τελευταία χρόνια είχαμε αρκετές, πέρα από τις επιμέρους συχνές πολώσεις που συγκροτούν το όλον ενός εμφυλίου. Όλα τα εμφυλιοπολεμικά στιγμιότυπα που εκδηλώθηκαν παγκοσμίως, αλλά και σε αυτήν εδώ τη χώρα, μαρτυρούν τη ρευστότητα, τη σχετικότητα των συσπειρώσεων και ως εκ τούτου, οι ιδεολογίες του παρελθόντος, καθώς και η ιδεολογία καθ' εαυτή, όχι μόνο αδυνατούν να ερμηνεύσουν τις σύγχρονες παραταγμένες κοινωνικές δυναμικές, αλλά βρίσκονται έξω από κάθε χρονικότητα πλέον και δε χρησιμεύουν ούτε σαν αναπαραστάσεις του παρελθόντος.

Ο σύγχρονος εμφύλιος δεν θα είναι ιδεολογικός, αλλά εμφύλιος ιδεών. Ιδεών που προσπαθούν να ερμηνεύσουν τη σύγχρονη πραγματικότητα και ταυτόχρονα, να συμμετέχουν στο νόημα συγκρότησης ενός κόσμου πολιτικής και πολιτισμικής αναφοράς. Οι ιδέες αυτές, που παράγονται ήδη για το "σκοπό" του εμφυλίου, εκφράζουν απολύτως το σημερινό ανθρωπολογικό τύπο, καθώς και την κοινωνία στο σύνολό της. Τεμαχισμένες ιδέες, αποσπασματικές, προστίθενται σε μια συλλογή παρελθοντολογικών και καινοφανών αφηγημάτων, όπου συλλέγονται με το δισάκι του ζητιάνου, παρά με τη νοητική κριτική δραστηριότητα.

Αυτά, δυστυχώς, είναι καθολικά για όλους τους χώρους της **πολιτικής θεολογίας** και τον τόνο στις όποιες συσπειρώσεις τον δίνει το υποκείμενο που ηγεμονεύει, παρά μια σταθερή ιδεολογική γραμμή διαχωρισμού. Μα και τότε που οι συγκροτημένες ιδεολογίες λειτουργούσαν και ήταν ενοποιητικός και διαχωριστικός παράγοντας, εκφράσεις του στυλ "προς τους

συντρόφους του αγκυλωτού σταυρού” σε εργατικές προκηρύξεις του KPD, δεν τις είχαμε αποφύγει, ούτε βεβαίως είχαμε αποφύγει τη στρατολόγηση πρώην συντρόφων στα SA. Ο κίνδυνος σήμερα είναι απείρως μεγαλύτερος λόγω της διάλυσης του κοινωνικού ιστού και της ίδιας της ζωής.

> *Η συσπείρωση των Αντιεμβολιαστών στο Σύνταγμα είναι η επιτομή του τεμαχισμού της αποσπασματικότητας, της διαλυμένης ζωής, αλλά ταυτόχρονα της συγκέντρωσης και συλλογής ιδεών και συνθημάτων από όλα τα μέρη της πολιτικής εκπροσώπησης, κοινοβουλευτικής ή αντικοινοβουλευτικής. Η παρουσία του, ήδη από τα Μακεδονικά συλλαλητήρια, δείχνει ότι σταθεροποιείται μια “παράταξη” κοινωνικά και πολιτικά, με ικανή διεισδυτικότητα, αλλά κυρίως νομιμότητα και από άλλους πολιτικούς χώρους.*

Πρόκειται για τη συγκρότηση του Βαλκανικού Τραμπισμού και του κόσμου του, που την ηγεμονία την είχε το συγκεκριμένο υποκείμενο. Ελληνολάτρες και Χριστιανοί, ναζιστές και φιλοσημίτες μαζί, εθνικιστές και αυτόνομοι, δεξιοί και αριστεροί, φασίστες που επικαλούνται την ελευθερία, στερεοτυπικοί που επικαλούνται τη λογική. Μοιάζουν με το φασισμό, αλλά είναι πιο επικίνδυνοι και πιο αδίστακτοι, διότι δεν έχουν τις ενοχές του συγκροτημένου ναζισμού. Πιστεύουν πραγματικά στη συνωμοσιολογία και έχουν το μίσος σαν νόημα του κόσμου τους. Βέβαια, το μίσος εξαντλείται στους μακρινούς πλούσιους, σαν τον Γκέιτς – ο Σόρος έχει περιθωριοποιηθεί – και όχι στους κοντινούς, στους αόρατους μασόνους, στους υπερφυσικούς Εβραίους. Μισούν τους Γιατρούς και την επιστήμη σαν γνήσιοι εχθροί του Υλισμού. Αυτό είναι το φαινόμενο που μπορεί, όχι μόνο να υπάρξει, αλλά και να αναπαραχθεί, γιατί εκφράζει και είναι γέννημα αυτής εδώ ακριβώς της πραγματικότητας της εποχής, δηλαδή όπου διαλύεται η ζωή. Η ένωση αυτή της ρηχότητας έχει ένα αναπαραγωγικό βάθος.

Στην Αμερική, οι δικοί μας απέτυχαν να αντιμετωπίσουν αυτό το φαινόμενο, παρά τις καλές και ηρωικές τους προσπάθειες. Αυτό που έσωσε την τιμή του Αμερικάνικου κινήματος ήταν ο ένοπλος μαύρος λαός. Εδώ στην Ελλάδα θα περιμένουμε να μπούνε στο κοινοβούλιο;

Χρειαζόμαστε μια νέα προοπτική και αυτό είναι σίγουρο. Όπως σίγουρο είναι ότι ο αισθητός κόσμος δέχεται επίθεση από τον ανορθολογισμό και τις μακρινές δεισιδαιμονικές επιβιώσεις. Για να συμμετέχουμε στην αποκατάστασή του, η στάση μας απέναντι σε αυτή την “παράταξη” δεν μπορεί να είναι σχετική, αλλά και τα μέσα πρέπει να ξανασκεφτούμε και το σκοπό ίσως χρειαστεί να πειράξουμε. Όλες οι αισθήσεις μας σε ένταση για τον έλεγχο του χρόνου. Αυτό σημαίνει Κατάσταση Αναμονής .

Περιοδικό Βαβυλωνία

Τι σημαίνει για εμάς, τους Ευρωπαίους, το ταξίδι των Ζαπατίστας στα μέρη μας;

του Μηνά Μπλάνα

Οι ομάδες των Ζαπατίστας έχουνε ήδη φτάσει στα μέρη μας έπειτα από μια προετοιμασία μηνών. Τι σημαίνει αυτό, όμως για όσους/ες τους υποδέχονται;

Αρχικά, το άρθρο αυτό δεν έχει να κάνει με μία παρουσίαση του έργου των Ζαπατίστας. Άμα θέλετε να μάθετε περισσότερα και αναλυτικότερα για την Ζαπατίστικη Αυτονομία, μπορείτε να τσεκάρετε την ιστοσελίδα από το Καραβάνι των Ζαπατίστας https://karavanizapatista.espivblogs.net/ ή ακόμα κι εδώ https://www.babylonia.gr/tag/zapatistas/. Για να κατανοήσουμε, όμως, για ποιο πράγμα γίνεται λόγος θα χρειαστεί να εμβαθύνουμε λίγο στον πυρήνα της σκέψης τους.

Οι έννοιες της Αυτονομίας και της Κοινότητας παίζουν πρωταρχικό ρόλο. Αυτονομία της Κοινότητας, δηλαδή απεξάρτηση από τους κρατικούς μηχανισμούς και αυτούς της αγοράς, στο μέτρο που αυτό είναι δυνατό, και οικοδόμηση ανάλογων δομών γι' αυτήν την απεμπλοκή στο εδώ και τώρα. Οι Κοινότητες έχουν να κάνουν με τις κοινωνικές σχέσεις που διαμορφώνονται. Σε αντιδιαστολή με την καθημερινή διάβρωση τους από το κράτος -ανάθεση- και τον νεοφιλελευθερισμό -ανταγωνιστικότητα, ατομικισμός, εξειδίκευση κ.α.- που αντιπαρέρχονται τον αλληλοσεβασμό και την αλληλεγγύη και σπάνε τους κοινωνικούς δεσμούς. Ας κρατήσουμε τα παραπάνω ως μία υπεραπλουστευμένη ανάλυση κάποιων βασικών εννοιών.

> *Και σ' αυτό το σημείο είναι που πρέπει να υπογραμμίσουμε και να υπενθυμίσουμε πως: δεν έρχονται για να αποτελέσουν ένα κινηματικό αξιοθέατο. Έρχονται για να ακούσουν, να δούνε, να μάθουνε για τους τοπικούς, και όχι μόνο, αγώνες και να*

αφουγκραστούν πολιτικές οπτικές πάνω σε διάφορα ζητήματα.

Όλα αυτά προϋποθέτουν ένα επίπεδο οργάνωσης, διάδρασης και προετοιμασίας.

Με άλλα λόγια, το ταξίδι τους σήμανε την έναρξη μιας πανευρωπαικής δικτύωσης για να φτάσει εις πέρας και να οργανωθεί. Τοπικής, πανελλαδικής και εν τέλει πανευρωπαϊκής, γεγονός που δίνει την ευκαιρία να συντονιστούν και να επικοινωνήσουν για πρώτη φορά μέσω τέτοιων διαδικασιών συλλογικότητες απ' όλη την Ελλάδα. Κάτι τέτοιο είχε να συμβεί σε τόσο μεγάλη κλίμακα από τον Δεκέμβρη του '08, όπου εκεί υπήρχε άμεσο σημείο αντίστασης, συντονισμού και συσπείρωσης: οι δρόμοι της εξέγερσης. (Πέρα από κάποιες προσπάθειες δικτύωσης πάνω στην Ενέργεια και στο οικολογικό ευρύτερα)

Μιλάμε για πάνω από 100-200 συλλογικότητες και άτομα από διαφορετικές πόλεις σε κοινή διαβούλευση πέρα από τις όποιες μεταξύ τους διαφορές με τον ίδιο σκοπό. Μία διαδικασία αρκετά προωθητική, ειδικότερα σ' ένα περιβάλλον αρκετά τοξικό, με πολιτικούς και προσωπικούς ανταγωνισμούς και έντονο μικροπολιτικό στοιχείο, ξεπερνώντας σε όποιο βαθμό αυτό είναι εφικτό τον όποιο σεχταρισμό. Αξίζει να επισημανθεί πως μόνο η Ελλάδα και η Ιταλία συντονίστηκαν με τέτοιο οριζόντιο τρόπο, που δεν αφήνει σημάδι αδιαφάνειας στις διαδικασίες.

Σε μία δεύτερη αφήγηση, είναι η ώρα για αναστοχασμό πάνω σε διάφορα θέσφατα που κυριαρχούν. **Αναστοχασμός, δηλαδή, πάνω στον δυτικό τρόπο σκέψης και την αποικιοκρατική ματιά που διέπει τους Ευρωπαίους στις αναλύσεις τους.** Δηλαδή, να προσπαθήσουμε να απεγκλωβιστούμε από τα δίχτυα του νεοφιλελευθερισμού και να μην κοιτάμε με υπεροψία οτιδήποτε αλλιώτικο έχει πάει κάποια βήματα μπροστά και δεν ανήκει στην Δύση. Όπως συμβαίνει συνήθως σε κάθε ματιά προς την Λατινική Αμερική και όποιο μέρος δεν έχει την ανάλογη τύχη να έχει μυηθεί για τα καλά στον δυτικό τρόπο ζωής και σκέψης.

Οι Ζαπατίστας έχουν απολέσει την αυτοαναφορικότητα που

κυριεύει το δυτικό κόσμο. Επισημαίνουν το απλό: Αλληλεγγύη σημαίνει να χτίζεις την Αυτονομία και την απελευθέρωση εδαφών στον τόπο σου, στην γεωγραφία σου. Κι αυτό είναι που τους δίνει δύναμη στον αγώνα τους.

Να εφεύρουμε τρόπους για την ανάκτηση της Κοινότητας και του συλλογικού αισθήματος του συν-ανήκειν. Το οποίο με την σειρά του έχει κατακερματιστεί από το νεοφιλελεύθερο τρόπο ζωής σε σημείο που δεν μπορούμε να σκεφτούμε διαφορετική εναλλακτική πέρα από τα υπάρχοντα πλαίσια. Και αυτή, η μη ύπαρξη του συλλογικού σε πτυχές αλλά και στον πυρήνα της καθημερινότητας, είναι που εγκλωβίζει οτιδήποτε χειραφετικό σε αρκετά στενά πλαίσια. Διότι εκεί στοχεύουν και τα όποια εγχειρήματα αυτοοργάνωσης και από εκεί αντλούν το νόημα τους για τη ζωή ως ένα σχίσμα της οργανωμένης ζωής έναντι στο κράτος και στην αγορά.

Αποτελεί αφορμή για το στήσιμο δομών και εγχειρημάτων που έχουν σκοπό να μείνουν. Άλλωστε και οι ίδιοι οι Ζαπατίστας έχουν ως στόχο να αφήσουν κάτι πίσω ως παρακαταθήκη του ταξιδιού.

Καλώς να έρθουν, λοιπόν, και τους περιμένουμε στα μέρη μας! Με την ευχή να είναι η αφετηρία για την δόμηση ενός σχεδίου πραγματικής εξόδου από τον κρατισμό. Με περισσότερη υγιή αλληλεπίδραση, πολιτική ζύμωση, δημιουργία και διάδραση παραπάνω ριζοσπαστικών ιδεών. Γιατί “συμφωνούμε σε περισσότερα απ’ όσα διαφωνούμε”. Και το ταξίδι των Ζαπατίστας αποτελεί την καλύτερη αφορμή για το ρίζωμα του σκεπτικού τους.

Ο Ντάνος, η ΕΡΕ και το δημογραφικό μας πρόβλημα

του Βασίλη Γεωργάκη

Σε μία άλλη περίσταση θα μπορούσαμε να γελάσουμε κοιτάζοντας το πρόγραμμα του συνεδρίου για τη γονιμότητα (sic) που κράτος, εκκλησία και «επιστημονική» κοινότητα σκοπεύουν να διοργανώσουν στα Γιάννενα. Και πως να μη γελάσεις δηλαδή όταν βλέπεις στους ομιλητές τον Γιώργο Αγγελόπουλο ή πιο γνωστό στο πανελλήνιο ως «Ντάνο», ο οποίος από τα ριάλιτι επιβίωσης προσγειώνεται σε επιστημονικά συνέδρια με μία κοινωνιολογίζουσα μάλιστα εισήγηση. Φυσικά δεν αποκλείουμε την μεταστροφή του ανδρός και την αλλαγή προτεραιοτήτων, από το lifestyle στη διανόηση και την επιστήμη, απλώς όμως τούτο δε φαίνεται πως ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Όμως το συνέδριο αυτό αποτελεί ακόμη έναν κρίκο σε μία αλυσίδα κυβερνητικών επιδιώξεων που προδίδουν μία συγκεκριμένη συλλογιστική και θέαση της κοινωνίας. Ας την ονομάσουμε εθνικοφροσύνη για να μη σπαταλάμε χρόνο και για να αποφύγουμε συγκρίσεις με άλλες χώρες – κυρίως του πάλαι ποτέ Υπαρκτού. Έχουμε μία κυβέρνηση που προσβλέπει σε ένα κοινωνικό οικοδόμημα στο οποίο το κράτος θα είναι πανίσχυρο -σε όλους τους τομείς εκτός από την οικονομία φυσικά, ο ρόλος της εκκλησίας θα είναι σαφώς αναβαθμισμένος, η οικογένεια θα επιστρέψει στις παλιές καλές εποχές του πάτερ φαμίλιας και γενικώς εντάξει, αφήσαμε λίγο χαλαρά τα λουριά από τη δεκαετία του ’80, αλλά ας επιστρέψουμε στις μέρες της ΕΡΕ που όλοι γνώριζαν τη θέση τους στην κοινωνία.

Αρχίσαμε με το «Αφήστε με να ζήσω», όταν μερίδες του κρατικού μηχανισμού δοκίμασαν τις δυνάμεις τους και κυρίως τις άμυνες της κοινωνίας. Η συνέχεια ήταν ο νόμος-έκτρωμα για τη συνεπιμέλεια του πολλά-βαρύ Τσιάρα που είχε τόση υποστήριξη από συγκεκριμένους κύκλους. Και τώρα ήρθε η ώρα να ανοίξουμε

και το πολυδιαφημισμένο «δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδος».

> *Ας πούμε κάτι εξαρχής. Δημογραφικά προβλήματα δεν αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες. Δημογραφικά προβλήματα αντιμετωπίζουν τα κράτη. Ο τριαντάρης πια και άτεκνος γράφων, δε νιώθει ότι αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα – πέραν της γκρίνιας των συγγενών. Το πρόβλημα αφορά μόνο το κράτος που βλέπει την κλιμακούμενη κρίση στην αναπαραγωγή του ανθρώπινου δυναμικού του, που θα εφοδιάσει την αγορά εργασίας, θα κατοικήσει τον χώρο του και θα στελεχώσει τους μηχανισμούς του – με μια ελαφριά προτίμηση στους κατασταλτικούς μηχανισμούς του.*

Ο «οικογενειακός προγραμματισμός», η «προστασία της οικογένειας» είναι έννοιες συνυφασμένες με το κράτος, και δει με το κράτος – πάτερ φαμίλιας όπως το βάπτισε ο Μαρκ Μαζάουερ, είναι γεννήματα του Μεσοπολέμου και αποτελούν προσπάθειες τον κρατών για στρογγύλεμα των χειρότερων συνεπειών του αχαλίνωτου καπιταλισμού αλλά και εξασφάλισης της αναπαραγωγής του. **Η εισβολή ενός γραφειοκρατικού, απρόσωπου μηχανισμού στις πλέον ιδιαίτερες πτυχές του βίου ενός ανθρώπου και ο καθορισμός από υπουργεία και γενικές γραμματείες των ζωών μας, είναι μάλλον πολύ μεγαλύτερο ζήτημα, με το οποίο όμως έχουμε πια συμβιβαστεί.** Μέχρι φυσικά να έρθει ένα σποτάκι με μία άτεκνη κι απελπισμένη γυναίκα καριέρας να μας παγώσει το αίμα και να μας κάνει να αναστοχαστούμε.

Φυσικά δεν υποβαθμίζουμε την ανάγκη των ανθρώπων να σμίξουν και να κάνουν οικογένειες. Το μόνο που πρέπει να τονίζεται, ξανά και ξανά και ξανά, είναι πως οι μόνοι υπεύθυνοι για τον οικογενειακό τους προγραμματισμό, είναι οι ίδιες οι οικογένειες και κανένα κράτος ή πονόψυχος (κι ελληνόψυχος) γυναικολόγος.

Η μεγαλύτερη όμως ξετσιπωσιά εκ μέρους της παρούσας κυβέρνησης, είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζει το δημογραφικό. Δεν χρειάζεται να είσαι άριστος στα οικονομικά για να

παρατηρήσεις πως οι δυνατότητες ενός ανθρώπου να κάνει οικογένεια και παιδιά είναι συνάρτηση των υλικών συνθηκών. Δε περιμένουμε πως ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει σαφές πλάνο για την αντιμετώπιση του δημογραφικού, αλλά όταν κυβερνάς μία χώρα με εξαρθρωμένη οικονομία εδώ και δέκα χρόνια, τρομακτική αιμορραγία μετανάστευσης νέων ανθρώπων και μισθούς στο πάτωμα, το να νομοθετείς πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας, 10ώρα κι απλήρωτη εργασία και να πετάς διχίλιαρα σα χαρτζιλίκι ανά γέννα, σαν αντίβαρο, ξεπερνά τα όρια της υποκρισίας.

Ήδη την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, οι αντιδράσεις για το συνέδριο είναι τεράστιες με αποτέλεσμα εν τέλει να μην πραγματοποιηθεί. Ακόμη κι έτσι, θα πρέπει να έχουμε καλά στο μυαλό μας, πως δεν έχουμε να κάνουμε με μία δράκα θεοσεβούμενων συντηρητικών που κάνουν κόνξες σε ταυτοτικά ζητήματα. Αντιμετωπίζουμε μία αντιδραστική κυβέρνηση, που ενώ παραδίδει την κοινωνία στην πλήρη εξάρθρωση που επιφέρει ο νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός, προσπαθεί να τιθασεύσει την οποιαδήποτε αντίσταση γυρνώντας το ρολόι της ιστορίας πίσω.

Πόσο πίσω; Μάλλον στην εποχή που μοντέλες της Ντιόρ σεργιάνιζαν στην Ακρόπολη, χωροφύλακες όργωναν τις φτωχογειτονιές της Αθήνας και όλο τα κανάλια ενημέρωσης ελέγχονταν απόλυτα από την κυβέρνηση.

Η Απελευθέρωση της Rosa Nera

του Νίκου Μαρκετάκη

Στις 5 Ιούνη το μεσημέρι γράφτηκε Ιστορία στα Χανιά. 150 άνθρωποι, συνεννοημένοι εκ των προτέρων, έλαβαν τις θέσεις τους με ακρίβεια δευτερολέπτου και άψογο συντονισμό, και με έφοδο κατέλαβαν το φρουρούμενο μνημειακό συγκρότημα στην κορυφή του λόφου Καστέλι: το περίφημο «μπαλκόνι των Χανίων».

Κάτω από τη μύτη των φρουρών, οι οποίοι μέσα σε ελάχιστα λεπτά βρέθηκαν περικυκλωμένοι και ανήμποροι να αντιδράσουν, πέραν του να αποχωρήσουν ταπεινωμένοι χωρίς να ανοίξει ρουθούνι.

Το επιχειρησιακό σχέδιο είχε εκπονηθεί εβδομάδες πριν, αν και η σύλληψή του κλωθογύριζε στα κεφάλια ορισμένων για μήνες. 150 άτομα το γνώριζαν επί βδομάδες, και 150 άτομα ήταν που το εκτέλεσαν – δίχως αυτό να διαρρεύσει στον 151ο. Στη συντριπτική πλειοψηφία, 150 άνθρωποι χωρίς οργανωτικούς δεσμούς μεταξύ τους, που δεν συνιστούσαν δηλαδή μια κάποια ενιαία συλλογικότητα, που δεν δεσμεύονταν από τίποτα πέραν της πολιτικής τους βούλησης να πάρουν πίσω αυτό που τους ανήκει από το Κράτος. Και όχι αφηρημένα από το Κράτος, αλλά από τους πλέον ισχυρούς αρμούς του, το ξενοδοχειακό κεφάλαιο και το μητσοτακέικο – και μάλιστα μέσα στην έδρα τους.

Τα μαθήματα αυτής της μέρας – και του πώς φτάσαμε σε αυτήν – προς το Κίνημα είναι υπερβολικά πολύτιμα για να τα αγνοήσει κανείς. Ο ελευθεριακός χώρος, ακόμα και στην πιο σκοτεινή εποχή που έχουμε ζήσει οι περισσότεροι/ες από μας, δεν έχει ανάγκη τίποτα πέραν της πολιτικής βούλησης. Ούτε μιλιτάντικη εκπαίδευση, ούτε κλειστές οργανωτικές δομές, ούτε ιεραρχία, ούτε κλίση στη βία. Το μέγα ζήτημα ασφαλώς εδώ είναι το πώς φτάνουμε στην από κοινού πολιτική βούληση. Διότι τα υπόλοιπα είναι θέμα χρόνου και λίγης τύχης. Πραγματικά λίγης όμως, καθώς εν πολλοίς την τύχη σου τη φτιάχνεις. Και 9 μήνες τώρα (9/5/20 – 9/5/21), πήραμε την τύχη μας στα χέρια μας.

Από τις πρώτες μεγαλειώδεις πορείες μετά την εκκένωση της κατάληψης Rosa Nera, των 800, 1500 και 3500 ανθρώπων, φάνηκε ότι η ανακατάληψη θα ήταν απλώς θέμα χρόνου. Είχαμε δύο δυνατά εφόδια με τα οποία θα έπρεπε να χτίσουμε μια σταθερή μαζική κινηματική διαδικασία, η οποία θα μας κρατούσε σε εγρήγορση βαθαίνοντας τις συντροφικές σχέσεις μεταξύ της συλλογικότητας της κατάληψης και ενός ευρύτερου ριζοσπαστικού κύκλου – μέχρι να έρθει η κατάλληλη στιγμή…

Το πρώτο εφόδιο ήταν η απαράμιλλη αποδοχή της κατάληψης στην

τοπική κοινωνία. Εδώ τα credits πάνε στην ίδια τη συλλογικότητα της Rosa Nera και είναι η καθ' ύλην αρμόδια να μιλήσει για το know how του πολιτικού κεφαλαίου της. Παρά ταύτα, είναι αδύνατον να μη σημειωθεί κι εδώ εμφατικά η ανυπολόγιστη συνεισφορά, σε αυτήν, του εκλιπόντος αναρχικού Βαρδή Τσουρή, του οποίου η προσωπικότητα και δημοφιλία στην τοπική κοινωνία εγγυόταν το θετικό αποτύπωμα κάθε αντιεξουσιαστικού εγχειρήματος στο οποίο συμμετείχε.

Το δεύτερο εφόδιο μας ήταν η τοπική πολιτική ιδιαιτερότητα. Εννοώντας ότι είχαμε απέναντί μας την Αγία Οικογένεια, στο λίκνο της, εκεί όμως που παράλληλα ο αντιμητσοτακισμός ήταν ήδη λαϊκή κουλτούρα before it was cool. Ήταν και είναι τέτοια, διότι εδώ ο κόσμος γνωρίζει βιωματικά τι εστί βερύκοκο. Με μια φράση, θα λέγαμε πως μητσοτακικός εδώ παραδοσιακά λογάται ο κακής ποιότητας άνθρωπος – και κυριολεκτικά μονάχα τέτοιοι ήταν όσοι πανηγύρισαν με την εκκένωση πριν 9 μήνες, και μόνο τέτοιοι χολιάστηκαν χθες.

Με τα εφόδια αυτά ριχτήκαμε σε μια άνιση μάχη με τον ζόφο των περιοριστικών μέτρων, των χουντικών διαταγμάτων, του γενικευμένου φόβου, του εγκλεισμού, της αναδουλειάς και της κατάθλιψης. Κι όμως εν μέσω του σκληρού χειμερινού λοκντάουν, έγινε ένα μικρό θαύμα στα Χανιά. Το ευρύτερο κίνημα, με πρωτεργάτη τον αντιεξουσιαστικό χώρο, αντιπαρατέθηκε νικηφόρα με τον ζόφο, επιδεικνύοντας στο δρόμο μία πρωτόγνωρη αυταπάρνηση, συνέπεια και τόλμη. Πολύ πριν τα της Νέας Σμύρνης, στα Χανιά το κίνημα με τη στάση του είχε κερδίσει για λογαριασμό όλων των συμπολιτών μας χώρο και χρόνο ελευθερίας, άνεσης δηλ. στην κυκλοφορία και στη συνάθροιση – καταβάλλοντας βέβαια το ανάλογο κόστος σε πρόστιμα, τηλεπρόστιμα, συλλήψεις και ξύλο.

Βεβαίως, οι πρωτόγνωρες συνθήκες απαιτούν και μια ανάλογα πρωτόγνωρη στάση. Αυτό είναι ένα σπουδαίο μάθημα που λάβαμε και θα θέλαμε διακαώς να μοιραστούμε. Διότι αυτή η στάση, η νικηφόρα εν τέλει στάση, μας εφοδίασε με κείνη την αναγκαία πολιτική βούληση, συντροφική εμπιστοσύνη, αυτοπειθαρχία και

αισιοδοξία για την εκπόνηση και εκτέλεση του σχεδίου για την απελευθέρωση της Rosa Nera.

Ο καπιταλισμός έχει κάνει τα μυαλά μας αποικία

του Αναστάση Τ.

Είναι γνωστό πως η αγορά έχει καταφέρει να καταλάβει ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της ζωής και να το διευθετεί με τον τρόπο της, το τρομακτικότερο όμως είναι πως έχει επηρεάσει τους ανθρώπους στον τρόπο που βιώνουν, σκέφτονται και ονειρεύονται τον κόσμο• και αυτό αφορά κυριολεκτικά τους πάντες, μιας και παρατηρούμε μέχρι και κόσμο ριζοσπαστικό να προτάσσει έναν αντικαπιταλισμό ή αντικρατισμό με ηθική και περιεχόμενο της ελεύθερης αγοράς. Ο καπιταλισμός, λοιπόν, κατάφερε να κλέψει το μέλλον από τη φαντασία των ανθρώπων, μέσω των αναθεωρητών της ιστορίας προσπαθεί να κλέψει το παρελθόν, ενώ συγχρόνως κλέβει κάθε μέρα το παρόν. Αν έπρεπε ορθολογικά να βρούμε λόγους για τους οποίους τόσο ο καπιταλισμός όσο και το κράτος θα έπρεπε εν μια νυκτί να γίνουν θρύψαλα, η λίστα θα ήταν πολύ μεγάλη όπως και το δίκιο• όμως καμία κοινωνική επανάσταση δεν φαίνεται στον ορίζοντα και επιπλέον ενώ ο δυτικός κόσμος μοιάζει να μπορεί πολύ εύκολα να φανταστεί είτε την ολική καταστροφή είτε τη δυστοπία, τού είναι αδύνατον να φανταστεί την ευτοπία ή, τέλος πάντων, έναν κόσμο που να λειτουργεί για όλους και όλες. Αυτό πρέπει να το τονίζουμε για να αντιληφθούμε τη συγκαιρινή κατάσταση των πραγμάτων. Ο λόγος που ένα κάρο ταινίες πραγματεύονται την καταστροφή της ανθρωπότητας είναι, μεταξύ άλλων, και η προσπάθεια να απεικονιστεί μια, έστω και απέλπιδα, κάθαρση από τον καπιταλισμό. Πώς λοιπόν θα φτιάξουμε έναν καινούργιο κόσμο όταν όχι απλά δεν μπορούμε να τον

φανταστούμε, αλλά δεν μπορούμε καν να φανταστούμε ότι θα υπάρξει;

Η ηττοπάθεια και η απελπισία οδηγούν στην αδράνεια και την ιδιώτευση, που αποτελούν βασικές συνιστώσες της κυρίαρχης κουλτούρας. Όμως πώς να αντισταθείς στον Λεβιάθαν από τη μία και στο Κράκεν από την άλλη, όντας ολομόναχος; Και κάπου εδώ τριγύρω, βρίσκεται η αφετηρία του φαύλου κύκλου της ζωής στον ύστερο καπιταλισμό ως μιας προσπάθειας διαρκούς απόσπασης της προσοχής από μια ζοφερή πραγματικότητα, με τη χρησιμοποίηση όλων εκείνων των θαυμαστών επιτευγμάτων που προσφέρει η εποχή μας – από το Netflix μέχρι το Tinder. Αν όμως οι συνθήκες είναι κακές, αυτό που τις κάνει εν τέλει πραγματικά απάλευτες είναι ότι βιώνονται αποκλειστικά ατομικά• ο καθένας στο ιδιωτικό του safe space. Σε μια εποχή που κυνηγάμε λίγη ντοπαμίνη βλέποντας σε επανάληψη για 10η φορά *Φιλαράκια*, ένα από τα ταμπού της εποχής είναι το να νιώθεις άβολα με κάτι και αυτή η άβολη αίσθηση νοείται σαν το χειρότερο πράγμα που μπορεί να βιώσει το άτομο. Το άβολο και ο κόμπος στο στομάχι πριν κάποιος μιλήσει σε ένα γεμάτο αμφιθέατρο δεν είναι κάτι ευχάριστο, όμως το συναίσθημα ότι το ξεπέρασες και έκανες την υπέρβαση σίγουρα επιβραβεύουν και με το παραπάνω. Ο φόβος, λοιπόν, του να νιώσουμε άβολα μεταφορικά αποτελεί μια εναντίωση στην υπέρβαση, καθώς, άρρητα, η αγορά, μέσω του θεάματος των διαφημίσεων, έχει υποσχεθεί ότι θα εξαλείψει κάθε δυσφορία γρήγορα και αποτελεσματικά. Έτσι η κατάσταση του άβολου, και μάλιστα ενός άβολου που θα πρέπει να πάρουμε οι ίδιοι την ευθύνη για να το ξεπεράσουμε, γίνεται κόκκινη σημαία, ενώ η κανονιστική λύση μέσω της αγοράς έχει ως σκοπό να αφαιρέσει την οποιαδήποτε διαχείριση από το άτομο και να τη δώσει σε εμπορευματικούς μηχανισμούς. θα είχε μεγάλο ενδιαφέρον μια έρευνα που να έδειχνε πόσα άτομα από τα 30 και κάτω έχουν παραγγείλει έστω και μια φορά τηλεφωνικός την τελευταία χρονιά, αντί να χρησιμοποιήσουν κάποια εφαρμογή. Δεν είναι τυχαίο εξάλλου ότι η επίλυση του άβολου γίνεται μέσα από το σύμπλεγμα που συναρμόζουν η φιλελεύθερη γραφειοκρατία, η αξιολόγηση και η τεχνολογία, αφού στην πραγματικότητα αυτό που

δημιουργεί το άβολο είναι η ανθρώπινη επαφή όταν έχει απροσδιόριστους παράγοντες και δεν είναι τελείως οριοθετημένη, όποτε η λύση του είναι η μείωση της ανθρώπινης επαφής στο απολύτως απαραίτητο.

Η ανθρώπινη επαφή είναι το άλφα και το ωμέγα, είναι προϋπόθεση θεμελιώδης για να υπάρξει πολιτική σκέψη και δράση• αν δεν βρεθούμε να μιλήσουμε, να κλάψουμε, να γελάσουμε και να τσακωθούμε, δεν πρόκειται να κάνουμε τίποτα. Για να το κάνουμε όμως αυτό, πρέπει να αποαποικιοποίησουμε τα μυαλά μας από το νεοφιλελεύθερο δόγμα της θάτσερ «δεν υπάρχει κοινωνία, υπάρχουν μόνο άτομα». Γι' αυτό αντί να κρυβόμαστε στον ιδιωτικό μας χώρο βγάζοντας selfie με τις γάτες μας, να ξαναβγούμε έξω στον δημόσιο χώρο και να κάνουμε φασαρία• στην τελική αν δεν υπάρχει εναλλακτική, έχουμε ευθύνη να την φτιάξουμε εμείς στο τώρα και να μην την αναθέσουμε σε ένα μέλλον που δεν θα έρθει πότε, έχοντας πάντοτε κατά νου ότι ατομική ελευθερία χωρίς συλλογική ελευθερία είναι προνόμιο και η συλλογική ελευθερία χωρίς ατομική ελευθερία είναι αυταρχισμός. Σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να προτάξουμε μια βαρετή τεχνοφοβία ούτε μια βεβιασμένη ψευδοκοινωνικοποίηση, σχηματίζοντας με το ζόρι δυάδες ή βαρώντας παλαμάκια όποτε συμφωνούμε, μετατρέποντας δηλαδή την ανθρώπινη επικοινωνία σε μια μηχανιστική διαδικασία βγαλμένη από τη φαντασία των χειρότερων group therapy. Εξάλλου η αγορά μια χαρά μπορεί να τα εγκολπωθεί και, αν βρει το κατάλληλο κοινό, να φτιάξει κιόλας όσα προϊόντα χωράει ο νους της και μπορεί να πουλήσει. Με τον ίδιο μηχανισμό εξάλλου κατάφερε να κάνει ακίνδυνα ένα κάρο ρεύματα της αντικουλτούρας, αφού ο σωστός καπιταλιστής δεν ενδιαφέρεται αν έχεις σκουλαρίκια, τατουάζ ή μοϊκάνα, αρκεί να μπορεί να βγάλει λεφτά από αυτή σου την ενασχόληση.

Όσο κοινότυπο και αν ακούγεται, έτοιμες λύσεις σαφώς δεν υπάρχουν. Εντούτοις, αν κάπου έπρεπε να ποντάρουμε τα σπίτια μας, θα ήταν στα νήματα τα οποία φέρουν εγγενώς σχέσεις που υπερβαίνουν και αντιτίθενται στην αγορά – από τις αυθεντικές

ανθρώπινες σχέσεις μέχρι την ύπαρξη πραγματικών κοινοτήτων με κοινά βιώματα, σημασίες, χώρο και χρόνο. Διαδικασίες που σαφώς δεν μας είναι εύκολες, αφού για να πραγματωθούν απαιτούν τόσο συλλογικά όσο και ατομικά να ανοικοδομήσουμε ρητά σημασίες και τρόπους επικοινωνίας και διάδρασης που από μικροί μάθαμε ότι μας κάνουν να νιώθουμε άβολα, όπως για παράδειγμα να αποδεχτούμε ότι θα διαφωνούμε και ότι η επίλυση της διαφωνίας δεν είναι η διάσπαση, ο σεχταρισμός ή η επιστροφή στην ιδιωτική ασφάλεια, αλλά ο διάλογος και η κριτική σύγκρουση με περιεχόμενο και στόχο τη διατήρηση των σχέσεων. Στην τελική αν θέλουμε να μιλάμε για αντικαπιταλισμό και αντικρατισμό, πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι να σπάσουμε αυγά• ως γνωστόν, με άλλο τρόπο ομελέτα δεν γίνεται.

ΥΓ: Προφανώς όταν λέμε ότι θα υπάρξουν φορές που θα πρέπει να νιώσουμε άβολα, δεν σημαίνει ότι προτάσσουμε κάποιο χριστιανικό αυτοτιμωρητικό πλαίσιο εντός του οποίου το άτομο θα πρέπει να νιώθει άβολα άσκοπα, απλά για να νιώθει άβολα, ή ότι το άτομο δεν μπορεί να έχει όλους τους λόγους του κόσμου για να νιώσει έτσι, αλλά ότι ο φόβος του να νιώσουμε άβολα δεν θα πρέπει να μας σταματά από να κάνουμε πράγματα που έχουν μεγαλύτερη σημασία

Κλειστά κέντρα κράτησης-Το νέο πανοπτικόν ελέγχου και φυλάκισης

Μετάφραση/Εισαγωγικό Σημείωμα: Μηνάς Μπλάνας

Η συνθήκη της πανδημίας κάνει ακόμα πιο μεγάλη μερίδα της κοινωνίας να στέκεται αμέτοχη για όσα συμβαίνουν σε “αόρατες” κοινωνικές ομάδες, να αδιαφορεί μπροστά σε βασανισμούς

ανθρώπων, απαγωγές και παράνομες απελάσεις, παραβιάσεις βασικών δικαιωμάτων και στους νεκρούς σε κέντρα κράτησης. Κι αυτό διότι η ίδια η κοινωνία, με πρόφαση τον κορωνοιό, μπήκε στην δίνη της απειλής(ο Άλλος μετατράπηκε στον/ην διπλανό/ή), της στέρησης των βασικών ελευθεριών, του φόβου και της αδιαφορίας, ακόμα και για την ίδια την ζωή δίπλα σε πτώματα. Δεν είναι ψέματα, όμως, πως ο εκφασισμός της κοινωνίας προχώρησε αρκετά βήματα τα τελευταία 5 χρόνια.

Αυτή η παραπάνω κοινωνική πραγματικότητα καταφέρνει να κάνει πιο ευάλωτα όσα άτομα βρίσκονται στο στόχαστρο της ρατσιστικής, μισάνθρωπης ρητορικής και των παιχνιδιών των κρατών πάνω σε ανθρώπινες ζωές. Βίαιες επαναπροωθήσεις, ξύλο, βασανισμοί, ναυάγια, φυλακίσεις. Η λίστα δεν έχει τελειωμό για τον θάνατο που σπέρνουν τα κράτη. Τουρκία-Ελλάδα, ανταγωνισμοί, -όχι εσύ έκανες βασανισμούς, όχι εσύ τους στέλνεις, φέρτε δις- να τους βάλουμε στα στρατόπεδα και να τους στείλουμε από εκεί που ήρθαν. Γίνεται λόγος για το μεταναστευτικό/προσφυγικό, λες και μιλάμε για ανεπιθύμητα σακιά.

Για να φτάσουμε στο σημείο να περνάνε από μπροστά μας μαρτυρίες για ναυάγια, νεκρούς, μαρτυρίες για βασανισμούς, κρατικές αυθαιρεσίες σε διαδικασίες ασύλου και σκευωρίες, κλείσιμο σε βανάκια, ξύλο και μετά από 7 ώρες πάνω στον Έβρο. Για να είναι μακριά από την πόλη οι “βρωμιάρηδες, οι ξένοι, τα κοπρόσκυλα”. Σκληρό; Αυτά συμβαίνουν. “Εδώ δεν μπορούμε να ζήσουμε εμείς, “μ’ αυτούς θα ασχολούμαστε;”, λένε οι ντόπιοι με μία ίσως πιο καλοπροαίρετη έκφραση της αδιαφορίας.

Το ελληνικό κράτος, με μπροστάρη τη Νέα Δημοκρατία, είναι γνωστό πλέον για την επιπόλαιη αντιστροφή του νοήματος και των εννοιών στην παρουσίαση του έργου του. Νομοσχέδιο που κάνει βουνά και θάλασσες έρμαια της κάθε εταιρείας στον βωμό του κέρδους; “Νομοσχέδιο φιλικό προς το Περιβάλλον”. Καταστρατηγείται το 8ωρο, η συνδικαλιστική δράση και καταργείται η Επιθεώρηση Εργασίας προς όφελος του εργοδότη; “Φιλεργατικό νομοσχέδιο, δίπλα στους εργαζόμενους”. Αυτό δεν

αλλάζει, ειδικά στο μεταναστευτικό/προσφυγικό. Άλλωστε, η ενημέρωση σ' αυτόν τον τομέα είναι τόσο ελαττωματική που ούτε καν φτάνει η είδηση στα ελληνικά μέσα. Ούτε καν φτάνει για να βαφτιστεί η βίαιη επαναπροώθηση σε δήθεν διάσωση κλπ, όπως είναι το σύνηθες από τα ΜΜΕ.

Όμως, αυτό δεν είναι θέμα μόνο της Ελλάδας. Την ίδια τακτική ακολουθεί και η Ε.Ε.

Τι είναι αυτό που ετοιμάζεται, όμως, στα νησιά του Αιγαίου;

Ακολουθεί μία μετάφραση ενός άρθρου της Corina Petridi (Reporters United) στο AlgorithmWatch, που αποτυπώνει την φρικαλεότητα της "προστασίας των συνόρων και των ανθρώπινων δικαιωμάτων." Το πρωτότυπο άρθρο εδώ: https://algorithmwatch.org/en/greek-camps-surveillance/

Ένα σύστημα παρακολούθησης που χρηματοδοτείται από την ΕΕ για «κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης» σε πέντε ελληνικά νησιά εγείρει ερωτήματα σχετικά με την ιδιωτικότητα και την ευημερία των αιτούντων άσυλο. Παρά τις διαβεβαιώσεις των ευρωπαϊκών αρχών, το σύστημα "Κένταυρος" υποδηλώνει ότι ο μαζικός έλεγχος, και όχι το καταφύγιο, είναι η προτεραιότητα.

Το Ελληνικό Υπουργείο Μετανάστευσης και Άσυλου σύντομα θα αναπτύξει και θα εγκαταστήσει ένα μερικώς αυτοματοποιημένο σύστημα επιτήρησης σε νέες εγκαταστάσεις υποδοχής στα ελληνικά νησιά, σύμφωνα με επίσημο έγγραφο στρατηγικής του AlgorithmWatch.

Το έργο παρουσιάστηκε σε μια παρουσίαση με τίτλο «Εθνική στρατηγική μετανάστευσης 2020-2021, προστασία των νησιών του Αιγαίου», η οποία καθορίζει τις βασικές προτεραιότητες της κυβέρνησης για το πώς χειρίζεται τους αιτούντες άσυλο.

Το σύστημα ονομάζεται «Κένταυρος», το όνομα των μυθικών πλασμάτων ανθρώπων-ζώων γνωστών για τον άγριο και βίαιο χαρακτήρα τους. Η παρουσίαση το περιγράφει ως ένα «ολοκληρωμένο ψηφιακό σύστημα ηλεκτρονικής και φυσικής

διαχείρισης ασφάλειας που τοποθετείται μέσα και γύρω από τις εγκαταστάσεις χρησιμοποιώντας κάμερες και έναν αλγόριθμο ανάλυσης κίνησης (AI Behavioral Analytics)».

Το "Κένταυρος" θα εφαρμοστεί και στα πέντε κέντρα υποδοχής που πρόκειται να λειτουργήσουν στο εγγύς μέλλον σε Λέσβο, τη Χίο, τη Σάμο, τη Λέρο και Κω. Η ακριβής ημερομηνία εφαρμογής είναι ασαφής. Το camp της Σάμου είναι έτοιμο, αλλά η κατασκευή δεν έχει ακόμη ξεκινήσει στη Λέσβο.

> *Υπάρχει προφανής αμφισημία για τη φιλοσοφία των νέων στρατοπέδων. Στην πρόσφατη επίσκεψή της στη Λέσβο, η Επίτροπος της Ε.Ε. Ylva Johansson δήλωσε με έμφαση ότι δεν θα είναι κλειστά. Ωστόσο, η παρουσίαση του Υπουργείου τα περιγράφει ως «κλειστές και ελεγχόμενες». Η λέξη «κλειστό» επαναλαμβάνεται 18 φορές σε όλο το έγγραφο της ελληνικής κυβέρνησης.*

Σύμφωνα με το ίδιο έγγραφο, τα νέα στρατόπεδα θα έχουν διπλό στρατιωτικού τύπου φράχτη. Οι κάτοικοι τους επιτρέπεται να εισέρχονται και να εξέρχονται από την εγκατάσταση μόνο σε συγκεκριμένες ώρες της ημέρας και θα παρακολουθούνται από το σύστημα "Κένταυρος".

Το Ελληνικό Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μοιράστηκε με το AlgorithmWatch και τους Reporters United μια λίστα με τα βασικά παραδοτέα του "Κενταύρου". **Το έργο αποτελείται από διάφορες τεχνολογικές λύσεις, όπως σύστημα CCTV και οθόνες βίντεο, πτήσεις με drone μέσω των εγκαταστάσεων για τον εντοπισμό περιστατικών, συναγερμούς παραβίασης περιμέτρου με κάμερες, πύλες ελέγχου με ανιχνευτές μετάλλων και συσκευές ακτίνων Χ και ένα αυτοματοποιημένο σύστημα για δημόσιες ανακοινώσεις, που θα μεταδίδονται από ηχεία. Ένα κέντρο ελέγχου θα βρίσκεται στην έδρα του υπουργείου.**

Ένας εκπρόσωπος του υπουργείου δήλωσε στο AlgorithmWatch ότι το έργο «στοχεύει στην ενίσχυση της υποδομής των κέντρων λήψης και αναγνώρισης με ενσωματωμένα ψηφιακά συστήματα, ώστε να

διασφαλίζεται η ασφάλεια και η ομαλή λειτουργία των εγκαταστάσεων λήψης».

Το έργο θα χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα κεφάλαια θα προέρχονται ιδίως από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, το οποίο χρηματοδοτεί τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και από το Ταμείο Ανάκαμψης, το οποίο υποστηρίζει τα κράτη μέλη που επλήγησαν από την πανδημία. «Με αυτόν τον τρόπο», δήλωσε ο εκπρόσωπος, «θα διασφαλιστεί ότι η υλοποίηση και η λειτουργία του έργου θα υπόκεινται στις απαιτήσεις του GDPR(Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Δεδομένων) για την ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των ατόμων».

Μια πηγή, που ζήτησε να μην αναφερθεί το όνομα της, είπε στο AlgorithmWatch ότι το κόστος του έργου θα ξεπεράσει τα 33 εκατομμύρια ευρώ. Το έργο θα τεθεί σύντομα σε λειτουργία μέσω δημόσιου διαγωνισμού και θα ανακοινωθεί σε EUR-Lex.

Όλα περιλαμβάνονται

Η Petra Molnar είναι δικηγόρος στο Migration and Technology Monitor και στο Refugee Law Lab. Αυτό που θεώρησε ενδιαφέρον για το σύστημα Centaur είναι το πόσο καθολικό είναι.

«Δείχνει πραγματικά ότι η προτεραιότητα αυτού του έργου και ίσως για το Υπουργείο Μετανάστευσης είναι η ομαλοποίηση της παρακολούθησης σε αυτούς τους χώρους. Μιλάμε για κάμερες, αυτοματοποιημένη μετάδοση φωνής, drones και επίσης γι' αυτό το είδος άμορφης αλγοριθμικής ανάλυσης ανίχνευσης που κανείς δεν μπορεί να ξέρει τι ακριβώς θα συνεπάγεται », είπε η κ. Molnar.

> *Η ΕΕ και η ελληνική κυβέρνηση δημιουργούν ουσιαστικά ένα «ευρύ panopticon» και απομονώνουν περαιτέρω μια πολύ ευάλωτη κοινότητα, είπε. «Έχουμε ακούσει για ορισμένες από τις δραστηριότητες είτε που προτείνονται είτε ήδη συμβαίνουν όπως πτήσεις με drones πάνω από τη Λέσβο και μερικά από τα στρατόπεδα. Αυτή είναι η πρώτη φορά που βλέπω δραστηριότητες ντετέκτιβ να αναφέρονται ως βασικά επιτεύγματα ως μέρος ενός*

έργου », πρόσθεσε.

Η ομάδα της έχει επιβεβαιώσει τη χρήση drones σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις, αλλά δεν έχουν επιβεβαιώσει τις πτήσεις πάνω από το νησί της Λέσβου. Ωστόσο, η κ. Molnar λέει ότι υπήρξαν ορισμένες περιπτώσεις όπου οι άνθρωποι πίστευαν ότι τους ακολουθούσαν drones στο στρατόπεδο «Moria 2.0», καθώς το νέο στρατόπεδο είναι γνωστό στους ντόπιους. (Το στρατόπεδο Moria, στο νησί της Λέσβου, κάηκε το 2020.)

Φυλακή

Ο Matthias Mertens είναι Συντονιστής Υποστήριξης για το Europe Must Act. Πρότεινε ότι τα νέα κλειστά στρατόπεδα – επίσημα αναφερόμενα ως Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (MPRIC) – συνεχίζουν την «επιβλαβή πολιτική μαζικού περιορισμού των αιτούντων άσυλο» που εφαρμόζεται στα ελληνικά νησιά από το 2016.

Υπό αυτή την έννοια, είπε, τα νέα στρατόπεδα «έχουν σχεδιαστεί για να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο σαν φυλακές: Τοποθετούνται σε απομακρυσμένες τοποθεσίες στα ελληνικά νησιά, οι εξωτερικές τους περιμέτρους περιβάλλονται από δύο φράκτες στρατιωτικού τύπου και αυστηρούς ελέγχους στην κίνηση των αιτούντων άσυλο, μέσα και έξω".

Κατά την άποψή του, ο Κένταυρος θα θέσει τους αιτούντες άσυλο στα ελληνικά νησιά υπό στενή παρακολούθηση, συμβάλλοντας στις συνθήκες φυλακής των νέων στρατοπέδων.

«Από την εμπειρία μας ως επί τόπου εργαζόμενοι βοήθειας, γνωρίζουμε ότι ένα τέτοιο σύστημα δεν θα χρησιμεύσει για τη διασφάλιση της ασφάλειας των αιτούντων άσυλο και του προσωπικού, αλλά μάλλον θα επιδεινώσει τα ήδη ανησυχητικά δεινά όλων όσων αναγκάζονται να ζήσουν σ' αυτά τα camps», είπε.